



Opschrift

Vergadering van 11 mei 2026

Nummer: 2026_MV_00396

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Ywein Joris: Publieke vuilbakken en netheid

Raadslid(-leden):

Ywein Joris - Vlaams Belang

Bevoegd: Sofie Bracke

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Een propere stad begint bij voldoende en goed beheerde publieke vuilbakken. Die spelen een cruciale rol in het voorkomen van zwerfvuil en sluikstort.

Uit cijfers blijkt dat er in Gent nog steeds een aanzienlijk aantal vuilnisbakken aanwezig is en dat de ploegen van IVAGO dagelijks intensief werk leveren om deze te ledigen - op sommige plaatsen zelfs meerdere keren per dag.

Uit het antwoord op een eerdere schriftelijke vraag van Jonas Naeyaert blijkt ook dat er vandaag geen systematische monitoring bestaat van de vullingsgraad van de vuilbakken. Nochtans zijn er technologische oplossingen die kunnen zorgen voor een efficiënter en gericht systeem. Vandaar mijn volgende vragen:

Vraag:

1. Wanneer mogen we de resultaten verwachten van de lopende analyse door IVAGO rond de plaatsing en het beleid van publieke vuilbakken?
2. Heeft de stad, eventueel samen met IVAGO, al onderzocht om - naar analogie met bijvoorbeeld Brakel – te werken met vulgraadsensoren in vuilbakken?
 - a. Zo ja, wat zijn de bevindingen?
 - b. Zo nee, is de stad bereid om dergelijke systemen te testen of te onderzoeken?

Antwoord

(Samen beantwoord met IR 16)

Voor het antwoord op deze vragen moet ik een onderscheid maken tussen de vroegere werkwijze van IVAGO voor het plaatsen en verwijderen van afvalkorven en de huidige,

geactualiseerde aanpak. Daarnaast lopen er verschillende analyses en trajecten die moeten leiden tot een toekomstgericht en integraal vuilnisbakkenplan. Dit volgt uit het bestuursakkoord en de beleidsverklaring netheid. Zoals afgesproken bekijken we waar afvalkorven nodig en effectief zijn om sluikestort en zwerfvuil tegen te gaan. Plaatsing en lediging moeten goed afgestemd zijn op de noden op het terrein, en piekmomenten in de zomer moeten opgevangen worden.

1) Oude werkwijze

In het verleden hanteerde IVAGO een beslissingsboom voor het plaatsen en verwijderen van afvalkorven. Deze was echter verouderd en werd in de praktijk niet altijd consequent toegepast. De gangbare aanpak bestond erin om korven naar aanleiding van klachten te verwijderen en de situatie na ongeveer drie maanden te evalueren.

De casus van de Holstraat illustreert deze werkwijze. Sinds 2020 ontving IVAGO daar regelmatig meldingen van overlast door een overvolle vuilnisbak en zwerfafval in de onmiddellijke omgeving en op vensterbanken. Na meerdere jaren werd de korf in maart 2025 verwijderd, gevolgd door een evaluatie drie maanden later. Aangezien er in die periode slechts één bijkomende opmerking werd geregistreerd, werd beslist om de korf niet terug te plaatsen.

2) Huidige werkwijze

Intussen werkt IVAGO met een geactualiseerde beslissingsboom die bepaalt waar afvalkorven tijdelijk, proefondervindelijk of permanent worden geplaatst, verplaatst of verwijderd. Beslissingen gebeuren op basis van algemene randvoorwaarden (zoals vrije doorgang, bereikbaarheid en sociale controle) en specifieke criteria naargelang het type omgeving (bijvoorbeeld park, handelszone of woonwijk).

Deze vernieuwde aanpak werd afgestemd met verschillende stedelijke diensten, zodat in de meeste gevallen autonoom beslissingen kunnen worden genomen. Slechts in een beperkt aantal situaties is nog bijkomend advies nodig. De huidige beslissingsboom is echter vrij uitgebreid (24 pagina's), waardoor ze in 2026 zal worden vereenvoudigd en gebruiksvriendelijker gemaakt.

Toegepast op de Holstraat zou vandaag bijvoorbeeld eerst worden nagegaan of een hogere ledigingsfrequentie een oplossing kan bieden, zeker gezien de overlast het gevolg was van een overvolle korf. IVAGO zal de situatie ter plaatse opnieuw evalueren, met aandacht voor eerdere bewonersklachten, de vraag van gebruikers (zoals leerlingen) en geldende randvoorwaarden, zoals de noodzakelijke doorgangsbreedte. Door een achterstand in de verwerking van aanvragen kan deze herbeoordeling enige tijd vergen.

3) Toekomst: naar een integraal vuilnisbakkenplan

IVAGO kijkt ook vooruit. Het gebruik en de druk op het openbaar domein zijn de voorbije jaren sterk toegenomen, wat vraagt om een vernieuwde en meer structurele aanpak. Alle lopende inzichten en analyses zullen worden samengebracht in een overkoepelend vuilnisbakkenplan.

Analyse van ophaalrondes

Er loopt momenteel een grondige analyse van de ledigingsrondes van de korvenploegen. Daarbij wordt nagegaan in hoeverre de bestaande routes logisch en efficiënt zijn, en waar optimalisaties mogelijk zijn. Ook gekende probleemlocaties — op basis van meldingen van burgers, de Cel Regie Netheid en de eigen ploegen — worden hierin meegenomen. Tegelijk start IVAGO, in lijn met de meerjarenplanning, extra rondes op voor de openbare reiniging. Zo worden extra middelen ingezet (8 VTE plus bijkomend materiaal)

om nieuwe ploegen op te starten, waaronder seizoensploegen, een namiddagploeg en een ploeg met flexibele shifts. De resultaten van deze analyse worden verwacht tegen mei 2027.

Onderzoek naar nieuwe types korven

Na de zomer start bovendien een project rond de evaluatie van verschillende types afvalkorven. Daarbij worden onder meer volgende vragen onderzocht:

- Is er nood aan korven met een grotere capaciteit?
- Zijn grotere openingen wenselijk, en zo ja, waar?
- Kunnen sensoren ingezet worden om dynamische ledigingsrondes te organiseren?
- Wat zijn de implicaties van huidige en toekomstige regelgeving?
- Wat is de operationele impact van deze keuzes?

IVAGO zal ook nagaan welke praktijktesten nodig zijn om deze vragen te beantwoorden. Deze testen worden voorzien in de loop van 2027.

Specifiek rond slimme korven met sensoren wordt de markt actief opgevolgd. Dergelijke technologie biedt potentieel, bijvoorbeeld voor efficiëntere, dynamische ledigingsrondes. Gezien de kostprijs en de schaal (meer dan 2.300 korven) is het echter essentieel om zorgvuldig te bepalen waar en hoe deze systemen het meest effectief kunnen worden ingezet.

Daarom blijft IVAGO in eerste instantie inzetten op optimalisaties gebaseerd op eigen expertise en terreinkennis. Technologische investeringen moeten deze aanpak versterken, niet blind vervangen.

Conclusie

IVAGO evolueert van een eerder reactieve en verouderde aanpak naar een meer onderbouwd, data-gedreven en toekomstgericht beleid rond afvalkorven. Met een verbeterde beslissingsmethodiek, lopende analyses en gerichte investeringen in mensen, middelen en innovatie, wordt de basis gelegd voor een geïntegreerd vuilnisbakkenplan dat beter inspeelt op de groeiende druk op het openbaar domein. Zo voeren we uit wat we beloofd hebben in het bestuursakkoord en de beleidsverklaring, in 2028 moet de uitrol zichtbaar worden.
